

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTA' DI CAPODISTRIA

Župan – Sindaco

5

Številka: 320-1/2024

Datum: 9. 12. 2024

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA
Občinski svet - Consiglio comunale

ZADEVA: **PREDLOG ZA OBRAVNAVO NA SEJI OBČINSKEGA SVETA**

NASLOV: **Predlog Strategije turizma v Mestni občini Koper 2030**

GRADIVO
PRIPRAVIL: **Urad za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj,
Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper**

IZDELOVALEC
GRADIVA: **Miša Novak s. p. Alohas, vodja projekta Miša Novak**

POROČEVALKI: **Miša Novak, predstavnica izdelovalca gradiva
Mateja Hrvatinič Kozlovič, podžupanja MO Koper**

PRISTOJNA DELOVNA
TELESA: **Odbor za finance in gospodarstvo**

PREDLOG SKLEPA:

Občinski svet Mestne občine Koper sprejme Strategijo turizma v Mestni občini Koper 2030 v predloženem besedilu.

ŽUPAN
Aleš Bržan, l. r.

GRADIVO:

- predlog Strategije s prilogo Rezultati spletne ankete o turizmu v MOK
- predlog sklepa
- obrazložitev

MESTNA OBČINA KOPER
COMUNE CITTÀ DI CAPODISTRIA

Občinski svet – Consiglio comunale

PREDLOG

Na podlagi 13. člena Zakona o spodbujanju razvoja turizma (Uradni list RS št. 13/18 – ZSRT-1) in 27. člena Statuta Mestne občine Koper (Uradne objave, št. 40/00, 30/01, 29/03 in Uradni list RS, št. 90/05, 67/06, 39/08 in 33/18) je Občinski svet Mestne občine Koper na svoji redni seji, dne _____, sprejel naslednji

SKLEP

1.

Občinski svet Mestne občine Koper sprejme Strategijo turizma v Mestni občini Koper 2030.

2.

Ta sklep velja takoj.

Številka: 320-1/2024

Datum:

ŽUPAN
Aleš Bržan

VROČITI:

- Županu Mestne občine Koper
- Direktorici občinske uprave
- Uradu za gospodarstvo, kmetijstvo in razvoj
- Zavodu za mladino, kulturo in turizem Koper
- arhivu

OBRAZLOŽITEV

Predloga Strategije razvoja turizma v Mestni občini Koper 2030

Mestna občina Koper mora kot ena od vodilnih destinacij slovenskega turizma imeti aktualno turistično strategijo. Strategija turizma v Mestni občini Koper 2030 (z akcijskim načrtom 2025–2030) predstavlja temeljni strateški razvojni dokument za območje Mestne občine Koper na področju turizma.

Nosilec priprave koprškega turističnega strateškega dokumenta je Zavod za kulturo, mladino in turizem Koper (ZMKTK), ki ga je pripravil v partnerstvu z Mestno občino Koper (MOK) in s podporo zunanjih strokovnih sodelavcev. Strategija opredeljuje razvojno-trženjske aktivnosti, ki jih v opredeljenem strateškem obdobju načrtuje izvesti nosilec, hkrati pa podaja z vsemi ključnimi deležniki usklajeno vizijo in razvojni koncept Mestne občine Koper kot turistične destinacije.

Strategija je bila pripravljena v participativnem procesu z vsemi skupinami deležnikov. Proces je bil sestavljen iz: (1) usklajevanja z naročnikom in skupino za spremljanje in usmerjanje projekta (1 ožja Delovna skupina ter 2 širši skupini: Strateška skupina, ki se je sestala na 3 delavnicah, in Fokusna skupina za turizem, 2 delavnici); (2) dodatno izvedene fokusne delavnice po območjih oziroma krajevnih skupnostih: skupaj 6 delavnic in 2 tematska delovna srečanja; (3) spletna anketa med najširšim krogom strokovnih deležnikov na območju ter prebivalci, (4) individualni poglobljeni intervjuji z vsemi člani Skupine za turizem ter dodatno za produkta športni turizem in križarjenje. Izvedeni sta bili 2 javni predstavitvi (3. junija in 26. oktobra 2024; junija je bil dokument tudi javno objavljen, vse pripisele pripombe so se smiselno upoštevale).

Gre za novelacijo dosedanje Strategije razvoja in trženja turizma v Mestni občini Koper do leta 2025 (MOK, 2017). Razlogi za novelacijo so bili naslednji: (1) temeljni kazalniki turizma v MO Koper so bili zaradi ugodnih tržnih razmer preseženi že v dveh letih po začetku izvajanja strategije, (2) spremenjene tržne razmere (t.i. 'nova normalnost' po koronskem obdobju) ter številna varstvena, zdravstvena, ekonomska, podnebna in druga tveganja, (3) v največji meri pa zaradi potrebe po okrepitvi pristopa k razvoju in upravljanju turizma na ravni destinacije Koper.

Dokument je usklajen s strateškimi razvojnimi dokumenti MO Koper ter usmeritvami in politikami Strategije slovenskega turizma 2022–2028 (Vlada RS, 2022), hkrati pa že upošteva vizijo, razvojni koncept in model sodelovanja na ravni 4 občin slovenske Istre – Strategija razvoja turizma slovenske Istre 2030 se je pripravljala od januarja do novembra 2024.

Mestna občina Koper je v obdobju 2015 do 2023, kljub vmesnemu koronskemu obdobju, več kot potrojila obseg ležišč (1.821 leta 2015 → 5.880 leta 2023), zabeležila več kot 2,5-kratno povečanje števila prenočitev (141.088 leta 2015 → 360.128 leta 2023), znatno povečala delež tujih prenočitev (59,8 % leta 2015 → 72,6 % leta 2023), dvignila povprečno dobo bivanja (2,6 dni leta 2015 → 2,92 leta 2023) in ob tem povečala delež v realizaciji Slovenske Istre (7,4 % leta 2015 → 11,4 % leta 2023). Če povzamemo: v okviru Slovenske Istre je Koper v tem obdobju beležil najvišje stopnje rasti, ima najvišjo stopnjo internacionalizacije, a najnižjo povprečno dobo bivanja in zasedenost ter najvišjo sezonskost (60 % prenočitev je opravljenih v obdobju junij do avgust).

Destinacija ima kljub ugodnim temeljnim turističnim kazalnikom številne notranje izzive. Analiza je pokazala, da moramo v novem obdobju odpraviti naslednje identificirane pomanjkljivosti, slabosti oziroma vrzeli – ki so notranje in jih moramo zato biti sposobni učinkovito nasloviti, seveda pa zahtevajo usklajen, sodelovalen in medsektorski pristop – tako v okviru Mestne občine Koper kot tudi na ravni Slovenske Istre, sploh na področju širših razvojnih izzivov:

1. ŠIRŠI RAZVOJNI IZZIVI – širši (1) Demografske spremembe (staranje prebivalstva), (2) Podnebne spremembe (suše, neurja, poplave) in širša globalna tveganja (politična, varnostna,

- zdravstvena), (3) Ohranitev istrske prostorske in kulturne identitete ter (4) Potreba po nadgradnji oziroma ureditvi temeljne infrastrukture na podeželju.
2. TEMELJNI RAZVOJNO-UPRAVLJAVSKI IZZIVI, ki jih turizem ne more uspešno nasloviti sam, vendar pa močno vplivajo na konkurenčnost turizma: (5) Boljša izraba in okrepitev lokalnih pridelkov in lokalnih verig vrednosti, (6) Povečani pritiski na okolje, naravo in obalni pas, (7) Večja povezanost, sodelovanje in ravnovesje med mestom in podeželjem (promet, doživetja, tudi upravljanje), (8) Pomanjkanje kadrov ter pogojev za kadre in mlade (bivanjske razmere-stanovanja, perspektiva, da študentje ostanejo v Kopru).
 3. TRŽENJSKI IZZIVI – turistični (ki jih mora turizem uspešno naslavljanje, s pravilnim modelom lokalna-regijska raven): (9) Potreba po jasnem profilu Kopra in boljšem zadovoljevanju potreb ciljnih segmentov za podaljšanje bivanja, večjo potrošnjo in desezonalizacijo, (10) Izboljšanje konkurenčnosti (kakovosti, obsega in stalnosti) ponudbe/produktov, (11) Sprejemanje koncepta kvalitete pred kvantiteto s strani vseh deležnikov, (12) Okrepljena trajnostna in digitalna preobrazba v turizmu (turizem kot del širšega ekosistema), (13) Produktne in trženjske sinergije: Istra in čezmejno, tako s Hrvaško kot z Italijo, (14) Okrepitev funkcije destinacijskega upravljanja in notranja konsolidacija vseh deležnikov o pomenu in potencialih turizma.

Razvojna vizija (ki odgovori na vprašanje, kaj želimo doseči in kakšen turizem razvijati) je opredeljena kot: 'Celoletni zeleni turizem višje kakovosti in dodane vrednosti, ki krepi kakovost bivanja, vrednost lokalnih pridelkov, priložnosti za delo doma ter močno istrsko identiteto živahnega obmorskega mesta Koper in pristnega zelenega podeželja'. **Ciljna tržna pozicija** (ki odgovori na vprašanje, kot kakšna destinacija želimo biti prepoznavni na trgu) pa: Koper je v osnovi kakovostno bivalno okolje in prostor dobrega počutja. S prepletom živahnega istrskega obmorskega zgodovinskega mesta in zelenega avtentičnega podeželja vse leto ponuja doživetja po meri aktivnih družabnikov in raziskovalcev kulture, narave in gastronomskih zakladov Istre. Je vstopna točka v Istro (Capo d'Istria) in odlično izhodišče za odkrivanje širše regije'.

Strateški cilji (specifični razvojni cilji so opredeljeni po področjih ukrepanja) so:

1. Višja kakovost, vrednost in celoletnost kopske turistične ponudbe;
2. Pozicioniranje in upravljanje turizma kot pomembne gospodarske panoge;
3. Zadovoljstvo prebivalcev, zaposlenih in gostov;
4. Okrepitev uravnoveženosti, odpornosti, podnebne nevtralnosti in digitalizacije turizma

Kako bomo merili uspeh?

TEMELJI TURISTIČNI KAZALNIKI USPEŠNOSTI (UČINKA)	Vir	Izhodišče 2023	Ciljno stanje 2030	Indeks 2030/2023
NOČITVE	SURS	360.128	580.000	160
PRIHODI	SURS	123.215	182.000	148
PDB	SURS	2,92	3,19	109
LEŽIŠČA HOTELI (2023)	RNO AJPES	712	1.400	197
LEŽIŠČA 4* (podatek 2023)	RNO AJPES	426	1.278	300
DELEŽ 4* LEŽIŠČ (podatek 2023)	RNO AJPES	7,94	19,86	250
ZASEDENOST STALNIH LEŽIŠČ (2023)	SURS	18,40	24,70	134
DELEŽ PRENOČITEV pomladi, jeseni in zime (v %); v 2023 ima poletje 59,9 %	SURS	40	46	115
Število zaposlenih (skupaj ožja dejavnost turizma)	AJPES	731	1.023	140
Dodana vrednost na zaposlenega v gostinski nastanitveni dejavnosti (SKD I55), podatek 2022, v EUR	AJPES	64.073	73.684	115
Dodana vrednost na zaposlenega v celotni ožji dejavnosti turizma (I 55 + I 56 + R92.001), podatek 2022, v EUR	AJPES	35.619	44.524	125
Zadovoljstvo prebivalcev z razvojem turizma v MO Koper	Lastna anketa	2,6/4	3,0/4	115
Zadovoljstvo ponudnikov z razvojem turizma v MO Koper	Lastna anketa	2,7/4	3,1/4	115

Dodatni, specifični kazalniki so opredeljeni po področjih ukrepanja.

Strategija je opredelila 5 prednostnih področij ukrepanja, v okviru katerih s v obliki akcijskega načrta razdelani ukrepi s projekti:

1. POLITIKA 01: Nadgrajena PONUDBA, PRODUKTI in TURISTIČNA INFRASTRUKTURA, kjer nadgrajujemo temeljno turistično ponudbo in krepimo podporne destinacijske produkte za podaljšanje bivanja in celoletni obisk.

2. POLITIKA 02: Povezano in urejeno MESTO-PODEŽELJE za bolj uravnotežen in usmerjen razvoj turizma v mestu in na podeželju, po modelu aktivno upravljanih geografsko-produktnih 'clustrov' (opredeljeni so bili mesto Koper, Kraški rob z dolino reke Rižane, osrednji del kot 'Dežela refoška' in Dolina reke Dragonja; na njih se navezuje tudi sistem dela preko akcijskih skupin).
3. POLITIKA 03: LOKALNA ODLIČNOST, ZELENA in DIGITALNA transformacija, kjer razvijamo močne verige turizem-kmetijstvo in ribištvo, dvig kakovosti in udejanjamo dvojno (zeleno in digitalno) transformacijo.
4. POLITIKA 04: Okrepljeno TRŽENJE in POZICIONIRANJE (KOPER ► LOVE ISTRIA), v okviru katere krepimo jasni profil in trženje v podporo sezonalizaciji in za pritegnitev zahtevnejših turistov.
5. POLITIKA 05: Sodelovalno UPRAVLJANJE in LJUDJE, kjer je na lokalni ravni cilj učinkovito in sodelovalno upravljanje destinacija, s podporo aktivnega medsektorskega pristopa, na regijski pa tesnejše razvojno-trženjsko sodelovanje in jasne DMO razmejitve lokalno (Koper)-regijsko (Slovenska Istra).

Ključni razvojni poudarki in premiki novelirane Strategije so:

1. Krepimo zavest in konkretne akcije, da je turizem zelo pomembna gospodarska panoga in da je Koper turistična občina. → OKREPLJEN POMEN TURIZMA in MEDSEKTORSKI PRISTOP.
2. Odločno se zavezujemo k višji kakovosti in krepitvi bolj jasnega profila Kopra (na področju produktov odločno krepimo OUTDOOR – kolesarjenje) → MODEL POSPEŠEVANJA KAKOVOSTI PONUDBE in PRODUKTNEGA FOKUSA.
3. Poleg mesta Koper aktivno razvijamo zeleno podeželje in usmerjamo razvoj turizma in turistične tokove (geografsko in produktno osmišljeni clustri). → MODEL GEOGRAFSKO-PRODUKTVNIH CLUSTROV (mesto + 3 na podeželju).
4. Vzpostavljamo močne verige turizem-kmetijstvo (in ribištvo), s čemer krepimo dodano vrednost lokalnih pridelkov in avtentičnost izkušnje. → VERIGE TURIZEM-KMETIJSTVO.
5. Krepimo upravljanje destinacije in partnerstvo vseh deležnikov – lokalno na ravni destinacije Koper in regijsko v okviru slovenske Istre. KOPER – REGIJA SLOVENSKA ISTRA ter partnerske povezave čezmejno.

V ospredje postavljamo uravnotežen pristop ter odločno krepitev kakovosti in dodane vrednosti: RAZVOJNI SCENARIJ »Nekaj več in veliko bolje«. Številne konkurenčne prednosti moramo bolje izkoristiti, okrepiti pozicijo turizma v MO Koper kot tudi Kopra v okviru Istre ter na zemljevidu Jadrana in širšega Mediterana: okrepiti obisk, predvsem pa zasedenost, kakovost v celotni verigi vrednosti, dodano vrednost, celoletnost, pa tudi privlačnost panoge.

Občinskemu svetu predlagamo, da sprejme Strategijo turizma v Mestni občini Koper do leta 2030 v predloženem besedilu.

Koper, 9.12.2024

Gradivo pripravili :
Miša Novak s.p. ALOHAS

Zavod za mladino, kulturo in turizem Koper

Občinska uprava Mestne občine Koper,
Urad za kmetijstvo, gospodarstvo in razvoj

Vodja Urada
Sabina Mozetič

